

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJIER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam I. szám.

Szombat, jan. 2.

Az adóreform és a községek.

— január 2.

Megirtuk, hogy az országos jegyző-
egyesület elnöke Uszkay Bálint „Az adó-
reform, a községek és a jegyzők” címmel
két cikket irt az országos függetlenségi
párt hivatalos lapjába. Az első cikket dec.
30-iki számunkban közöltük s most itt
ismételjük második cikkét.

Uszkay második cikkében a közsádó
kezelésével foglalkozik és sajnálattal álla-
pítja meg, hogy a közsádó kezelési tör-
vénytervezet teljesen az annyiszor elítélt
1883: XLIV. t.-c. szellemében készül. A
jegyzői karnak másfél évtizeden át elhang-
zott óhajai figyelmen kívül hagyottak. A
jegyzői állásnak az eddigivel teljesen
azonos méltatása; homályos részek; ellen-
mondás a javaslat egyes rendelkezései,
valamint e javaslat és a községi törvény
között: ezek jellemzik az új törvényjavas-
latot is.

Azután így folytatja:

Hibás a javaslat külső megjelenési formája
is. Nem tudom megérteni, hogy miért tagolja a
pénzügyi kormányzat a kezelés szabályozását
két külön törvényjavaslatba, holott annak szerves
egészet kellene képeznie. Semmi elfogadható ok
nincs arra: miért kell külön törvényben meg-
állapítani azt, hogy mely közszolgáltatások kezel-
tessenek együttesen és külön egy másikban, hogy
miként kezeltesse azokat? Meg kevésbé teszi
elfogadhatóvá ezt a kettő osz ást azt a körülmény,
hogy az előbbi javaslat is foglal magában rész-
letesebb eljárási szabályzatot, ugy, hogy ezáltal
határozottan nehézkessé fog válni a két külön
törvény gyakorlati alkalmazása.

Az adókezelésnek a királyi adóhivatalok
ügykörébe való teljes átutalása ellen felhozott
érveket helyesnek tartom; de nem oszthatom
az indokolásnak azt az érvelését, amelyet a
kényszer behajtásnak a községek kezei közt
leendő meghagyása mellett felhoz. Amely indok-
lással felmenteni kívánja a javaslat a fő-
szolgabírákat jövőre a végrehajtási teendők alól,
ugyanazok az indokok a jegyzőkre nézve még
fokozottabb mérvben fennállanak. Aki ismerte a
huszonöt év előtti jegyzői ügyforgalmat és meg-

néz mai teendőinket, az feltétlenül konstatálja,
hogy feladataink nem emberi mértékkel vannak
megszabva. És ezt a munkaszaporulatot a jegyzői
kar nem az önkormányzattól kapta és kapja,
hanem az tulnyomó részben állami felada-
tot képez.

A jegyzők köréből került ki az eszme, hogy
decentralizáltassanak az állami végrehajtók az
adóhivatalokhoz és hogy ők lássák el a végre-
hajtási teendőket. Ez az eszme megvalósul most
a javaslatban, de a megoldás, amit a javaslat
kontemplál, mégis fél megoldás. A főszolgabíró
terhérol átvett behajtási feladatok egy embert
nem foglalnak le egészen s különösen, mikor
azt is megengedi a javaslat, hogy a tárnok ki-
vételeivel, a többi adóhivatali tisztviselő is ki-
küldhető a szükséghez képest végrehajtásra:
igazán nem látom az okot, mely a jegyzőt
továbbra is végrehajtónak akarja lenyügözni.

A javaslat 40. §-a szerint végrehajtó közeg
a község. A 42. § szerint a végrehajtást teljesítik
kis- és nagyközségekben a bíró (pénztárnok)
a jegyző közbenjöttével. Ismét az az ominózus
„közbenjöttével” kifejezés, amely már az 1883:
44. t.-cikkben is benne volt s amely az összes
felelősséget a gyakorlatban a jegyző nyakába
varrta. Több világosságot kérünk. Mit ért a
„közbenjöttével” alatt a pénzügyi kormány? Ha
a jegyzői állás természetére és muljárja vissza-
tekintünk, pusztán az írásbeli feladatok végzésére
kell gondolnunk. De akkor honnan van és mire
terjed a felelősség? Mire különösen akkor, ha a
42. §. további szavai szerint a fentiek felelős-
ségére más alkalmas közeg teljesíti a végre-
hajtást?

Ha a törvényjavaslatot készítő miniszteri
referens ismerné a falusi életet, rájött volna arra,
hogy ép a könyvelést és a pénzbeszedést teljesítők
közégek azok, akik nem teljesíthetik a
kenyszervégrehajtást. Törvényes rendelkezések
vannak, hogy az adófizetés mindenkor elfoga-
dandó a foglalásnak a községekben való meg-
kezdése után is. A fizetések a dolog természeté-
nél fogva csakis a község házában teljesíthetők.
Ott vannak a kivetési lajstromok, főkönyvek,
befizetési napi jegyzetek s a pénztár is. Mind-
ezeket az írószközökkel együtt nem vihetik ma-
gukkal házról-házra a foglalást teljesítő közegek,
de meg az adózók sem kötelezhetők arra, hogy
házról-házra szaladjanak a jegyző és a bíró után
fizetni. A két feladatnak egy kézben való egye-
sítése ellen tehát már fizikai akadályok is
szólanak.

Szólanom kell még arról is, hogy mily
messzemenő ellentétek vannak a javaslat egyes
rendelkezései és fennálló egyéb törvényeink közt.

Már magában véve abszurd dolog az, hogy
a községi közegekkel szemben a pénzügyigazgató
rendbíróságokkal élhessen. A javaslat ezen is
tulmegy. A pénzügyigazgató hatáskörét pénz-
bírságok kis-abhatásával bővíti és rá kívánja
ruházni a községi közegek kártérítési kötelezett-
ségének megállapítását is. Feleli a javaslat, hogy
a községi törvény VII. és VIII. fejezetei szerint
pénzbírság csak fegyelmi eljárás útján szabható
ki, a pénzügyigazgatóság pedig a jegyzőknek nem
fegyelmi fóruma; feleli továbbá, hogy a kár-
térítési kötelezettség megállapítása a rendes bí-
róság hatáskörébe tartozik.

A pénzügyminiszter a javaslat indokolásá-
nak elején emlegeti, hogy az 1867: X. t.-c. ama
rendekezésének, mely szerint megajánlás nélkül
adót kivetni és behajtani nem lehet, egyik gar-
anciája az, ha az autonóm közegek a közsádó
kezelés körébe bevonatnak. Alkotmánybiztosítók
ez is. Ugy ám, de akkor milyen sulya lehet az
ilyen biztosítéknak, ha azok az autonóm közegek
egy állami hatóság és így közvetve a kormány
teljes prepotenciájának ki vannak szolgáltatva.
Meg van a mi törvényes fegyelmi fórumunk az
autonómia körében. Ha vétünk, tegye ott meg
panaszát az igazgatóság.

Az adóreform törvényhozási tárgyalása
előtt megkísérlettem a törvényhozók figyelmét a
javaslat hiányaira irányítani. Még van idő a
hibák megszüntetésére, csak ne engedjenek a
képviselek ez ügyből bizalmi kérdést csinálni.
Cikkét Uszkay Uszkay után azzal végzi,
hogy az országos jegyzőegyesület elnök-
sége legközelebb megbízható adatokkal
fogja bizonyítani, hogy az adóvégrehajtás
államosítása nem jelent teherbőrltet az
állampénztárra s így tényleg nincs annak
semmi alapos indoka, hogy a falu jegy-
zője a jövőben is elvonassék magasabb
hivatásától és hogy ezentul is a nép ve-
zetője helyett az állam rettenetesen gyűlölt
végrehajtója legyen.

Kereskedelmi szerződéseink. A hivatalos lap
legutóbbi száma közli a miniszterelnök rendeletét,
mely szerint a Bulgáriával és Mexikóval való keres-
kedelmi viszonyainknak a kölcsönös legnagyobb
kedvezmény elve alapján való szabályozására vo-
natkozó ideiglenes megállapodások érvénye 1909.

A „TORONTÁL” tárcája.

Mit látott Blavier?

— Blavier van itt, a saint-pantaleoni eszsz.
— Jöjjön be! Jó napot, Blavier. Ah, ah,
maga ugyan szép dolgokkal traktál bennünket!
Ugy látszik vigan vannak St.-Pantaleonban. Fog-
laljon helyet. A botja a fogantyúja alatti cirádák-
kal az egykori zugprókatorok kacskaringós név-
aláírását juttatja eszembe. Maga faragta ki?
Fogadja érte bókmat; a csikósok sem tudnak
különben. Újjön le és ne szólítson többet állam-
ügyész urnak; barátjánál van itt. Tegye a sap-
káját a székre; olyan, mint az összegombolyodva
alvó macska.

— Nos, Blavier, ugy-e bár finom gyümölcske az a Poutounetné. Lássuk, megértettem-e jól a dolgot. Poutounetékét bepörölték 160 frank tartozásért és Gropal végrehajtó foglalással fe-
nyegette őket, s hogy bevett szokás szerint póznára szurt szalmaesutakkal jelezte a foglalást a buzaföldjeiken.

— Már ha furcsának tartja is Blavier,

én szeretem látni a szép Luzatáblák végében a szalmaesutakat. Valami ódon pogánykorbeli látszatja van, valami aldoztaféle a mezeli isteneknek, kiknek maga a szolgálja. Ovid versét juttatja az eszembe. Ez az Ovid, tudja, amolyan versfaragó volt.

— Ah, bocsánat, a bírói foglalásnál voltunk, ugy-e? Ezek a Poutouneték ugy látszik szaladgálnak: a férj a vásárookra, a feleség a legények után. De hát mit akar? A bor jó, a szerelem színtén. Nincs nekik gyermekök s miért nem tennék, ha dolog nélkül is megélhetnek?

— Gropalnak hasztalan könyörögtek a házastársak. Oh, azok a végrehajtók! Ismertem egyet alibí koromban, aki rendszeren ebéd végén állított be áldozataihoz.

— Udvariasan megtudakolta, jó étvágygyal fogyasztották-e el az ebédet. Nos, ha igen, tette hozzá, hozom önöknek a csemegét. S ezt mondva, szóról-szóra felolvasta nekik a végzést, mintha csak az asztal utáni áldást mondta volna. Ez a mi Gropalunk is épen ilyen. Ebben az esetben azonban alaposan blamáta a bíróságot. Eddig Poutounetné kerekedett felül.

— Gropal ugyanis nagy könyörgésre halasztást adott a házaspárnak harminc frank borralvalóért, mely egy hét múlva volt fizetendő. A hét végén aztán beállított a pénzért.

— Az asszony egyedül volt otthon. Szemrevaló menyecske, azt meg kell vallani s kísértetbe ejthetne még külömb embert is. A legjobb korban, huszonnyolce éves, telt idomokkal.

A derék asszony azonban képtelen volt beváltani ígérését s ezt olyan nagy sópáncodva adta elő, hogy Gropalnak megesett a szíve rajta s még ő vigasztalta. Fejcsóválva s kacsingatva aztán hamar megértették egymást. Ez az, amit szóltalan románcnak neveznek. De harminc frank, Blavier, egy ilyen kis városban! Tudja-e, hogy ez parisi ár?

Az asszony másnapra ígérte, hogy fizet. A ravasz teremtés bizonyosan meg akarta beszélni a dolgot a férjével. Oh hány ilyen nevetséges drámát ki lehetne kerülni, ha minden nő ilyen bizalmat tanusitana a férje iránt.

— Bármit történt is, találkat adtak egymásnak ott a házban. De a végrehajtó másfelé volt elfoglalva és nem jelelt meg.

Nagy farsangi ocassio-vasár. Nagy farsangi ocassio-vasár.

PETRY JAKAB NAGYBECSKEREK

Az idény előrehaladottsága miatt dusan felszerelt raktáramat
női, férfi és gyermekruha, valamint mindennemű szőrmeáru-különlegességeket
mesésen olcsó, leszállított árak mellett
adck el, miért is mindenkinek jól felfogott érdekében ajánlom, hogy szükségletét nálam szerezze be.

KITÜNŐ MÉTÉK UTÁNI SZABÓSÁG. 15-x1 NAGY RAKTÁR FÉRFI ÉS FIU KALAPOKBAN.

15-x1
1909

évi január 1-től kezdve további intézkedésig, de legkésőbb az 1909. évi december 31-ig, a Szerbiával 1908. évi március 14/15-én kötött kereskedelmi szerződés ideiglenes életbeléptetése tárgyában 1908. évi augusztus 29-én kelt 3839. sz. rendelet hatályában 1908. évi december 31-én túl további intézkedésig, de legkésőbb az 1909. évi március 31-ig ideiglenesen meghosszabbíthatik.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 óráig kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vízkeleti hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A szabad iskola (munkás-gimnázium) január havi előadásai a következők:

Jan. 6: 8-tól 9-ig Nemzetgazdaságtan; 9-től 10-ig Magyar irodalom.

Jan. 13: 8-tól 9-ig Gazdasági földrajz; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 16: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

Jan. 20: 8-tól 9-ig Magyar irodalom; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 23: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Gazdasági földrajz.

Jan. 27: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 30: 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

1909. jan. 18. Közig. bizottság ülése.

Az ujesztendő. Az esztendő első napján, ősi szokás szerint, az egyes hivatalok tisztviselői fölkeresték vezetőiket, hogy az új munkájához kitartást és jóegészséget kívánjanak.

A hivatalos gratuláció központja, mint rendszeren, az idén is a vármegyeháza volt. Itt a vármegye központi tisztikarát dr. Vincze Erő m. főjegyző vezette Jankó Ágoston alispán elé üdvözlésre. A főjegyző beszédében rövid visszapillantást vetett a lefolyt esztendőre s azután kifejezte abbéli reményét, hogy az alispán bölcs vezetése alatt az új esztendőben is sikeresen munkálkodhatnak a haza és a vármegye jóvoltáért. Végül a tisztikar meleg ragaszkodását, szeretetét és jókívánságait fejezte ki, egyben kérte az alispánt, hogy a távollevő főispánnak tolmácsolja a tisztikar szerencsekívánatait. Jankó Ágoston alispán válaszában szintén rövid visszapillantást vetett a múlt esztendőre s konstata, hogy ha visszatértek a lefolyt évre és mérleget csinál, mondhatja, hogy a mérleg, ha talán sok nyereséget nem is mutathat föl, de veszteséget és tartozást sem, ami a mai súlyos viszonyok közt már eredmény. A jövő talán jobbat fog nyújtani, de ne bizzuk magunkat a sorsra, hanem a jobb jövő reményét fokozottabb munkával mozdítsuk elő a tisztviselők. Végül megköszönte az üdvözlést és a ragaszkodást, mert ő erre építi a jobb jövő reményét s egyben szintén minden jót kíván tisztviselőtársainak. Ezután az alispán a tisztikar

A helyett, hogy áldotta volna a sorsot, mely megmenetelte az erényét, Poutounetné több mint három kilométernyi utat tett meg, hogy felkeresse Gropalt és szemére hányja elmaradását. Sőt elég sokáig is várt a hivatal előtt, hogy beszélhessen vele. Mint ahogy a maga jelentéséből olvastam. Végre egy újabb találkozásban állapodtak meg.

Maga, Blavier, persze nem tudta mind ezen előzményeket, mikor Poutounet magát felkereste. Két óra negyven perc volt akkor, ugy-e? Elvitte magát a kamrájába, melynek az egyik kimoszható deszkája lehetővé tette, hogy mindent lásson magá, ami a szobában történik.

Poutounet azt mondta magának, hogy tolvajt akar fogni. Mellesleg engedje meg, hogy szerencsét kívánjak magának, amiért megtiltotta Poutounetnek, hogy megtöltse a pisztolyát s csak azt engedte meg neki, hogy gyutacsot tegyen rá. Bizonyosan arra gondolt, ugy-e, hogy néha a kapanyél is elcsúsz.

Poutounet künn foglalt állást az egyik ablak mellett. Egy negyed órai várakozás után, maga egy kerékpáros csemetéjét hallotta. Poutounetné kijött a küszöbre s maga hallotta, mikor így szólt a végrehajtóhoz:

A férjem vásárra ment. Maga erre, mint vallja, csókok cuppanását hallotta. De hát nem tudja maga, hogy az ilyen csókok nem ütnek zajt. Ezt Parisban törvényszéki tárgyaláson állapították meg.

Miután az ajtót magukra zárták, Gropal ölelgetni kezdte a menyecskét. Ördögös Blavier, mennyire emelgethette maga ebben a pillanatban azt a deszkát!

Az asszonyka épen nem védekezett s hagyta a végrehajtót tovább is menni. A maga jelentése állítja, hogy pompás jelenet következett.

névben üdvözlő sürgönyt menesztett a távollevő Botka Béla főispánhoz. A délelőtti folyamán külön tisztelegtek még az alispánnál a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség Kiss István számtanácsos vezetésével testületileg, valamint a többi polgári, katonai hatóságok is, míg Vincze Erő m. főjegyzőnél, mint a kultúregyesület igazgatójánál küldöttségileg tisztelgett az egyesület igazgatósága, azonkívül testületileg tisztelgett nála Kiss István számtanácsos vezetésével a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség is.

A többi hivatalban szintén voltak tisztelgések, így a városházán dr. Perisics Zoltán polgármesternél, a pénzügyigazgatóságnál Tóth István kir. tan., pénzügyigazgatónál, akit Szilágyi Gyula p. ü. tanácsos üdvözölt, míg a számvevőség főnökét, Kiss István számtanácsost Debrő számtanácsos üdvözölte a tisztviselőkkel. Zsíros Lajos kuriai bírót, a törvényszék elnökét aláírasi iven üdvözölte a bírói és tisztviselői kar, ugyszintén Lowieser Imre központi főszolgabíró is a főszolgabírói hivatal személyzete és a járás jegyzői kara. Grézlo János tanfelügyelőt hivatala személyzete s az állami elemi iskolák tantestülete küldöttségileg üdvözölte. Számosan üdvözölték továbbá Balázs Józsefet, a főgimnázium közserzetben álló igazgatóját és Magyary Pál pápai kamarás, plébánost.

Személyi hír. Botka Béla főispán, ki néhány napig távol volt városunktól, ma ismét visszaérkezett Nagybecskerekre.

Ujév a templomokban. Az idén is a szokásos fénytel és kegyelettel ünnepelték meg a templomokban az ujesztendő első napját. A nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban Szilveszter napján csütörtökön este 6 órakor hálaadás volt, amely alkalommal Magyary Pál pápai kamarás először német, azután magyar beszédben emlékezett meg a lefolyt évről. A hálaadáson rendkívül nagy számu közönség vett részt, amely zsfoglalásig megtöltötte a fagas templomot. Tegnap, ujév napján reggel fél 8 és fél 9 órakor csendes miséket mondtak, míg délelőtti 10 órakor zenés mise volt, amelyen az egyházi ének- és zenekar Gruber „Misé”-jét adta elő Weninger karnagy vezetésével. A misét, melyet szentbeszéd előzött meg, Magyary Pál pápai kamarás mondotta nagy papi segédlettel. Ugy a miséken, valamint a délutáni vecsernyén is nagy közönség vett részt.

Hasonlóképpen megünnepelték az új esztendőt még a református és a lutheránus-templomokban is, ahol Szalay József és Jeszenszky Nándor lelkészek mondtak szép egyházi beszédeket.

A szabad liceum előadása. A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egylet szabad liceuma január hó 3-án az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „Magyarország népoktatása”. Irta és előadja: Czegléd István

De hát mit lehetett látni? Rosszul tette Blavier, hogy ezt részletesebben le nem írta a jelen tésében.

Az igazságszolgáltatásnak joga és kötelessége mindent tudni. Folytatom. Ebben a pillanatban Poutounet fütttyentett — ez volt a megállapított jeladás — maga bedugta a fejét a deszkahézagban és e szavakat mondotta: „A törvény nevében, Gropal letartóztatlak!”

Ugy volt-e? Poutounet ekkor bedugta a puskáját az ablakon s célba vette a végrehajtót. Az asszony, mint jó komédiás, zavart s rémület szinlelt.

De amint Gropal halálra ijedve ott állott a puskacsó előtt, maga így adta vissza neki a batorságot: „Ne félj semmit, csak gyutacs van rajta!”

Persze az egész csak csapda volt. Rá akartak ijeszteni a szegény Gropalra. Futni engedték az alatt a feltétel alatt, hogy eláll a foglalástól.

Engedje meg azonban, hogy szerencsét kívánjak magának a beadott jelentéséhez. Ma már csak a csószók jelentéseiben találhatók jóízű igazságok. A csendőrség jelentéseit most már át szokták nézni és stilusosak. De maga, Blavier, egészen csupaszon tünteti fel előtünk a dolgokat és a mellettek. Az igazságszolgáltatás le van magának kötelezve.

A miniszter olvasni fogja a maga jelentését. Igen, Blavier: ez az iratcsomó megy Parisba. A miniszter a maga jóvoltából ismerni fogja a fekete szömcöcsöket a Poutounetné vállán és fogadni mernék, hogy irigyelni fogja a maga sorsát. Nagy megtisztelés ez a mi hivatalunkra nézve! . . . Fogja, a botja a sarokban van!

Lean Lafage.

kir. s. tanfelügyelő. Az előadás főbb pontjai: A nevelés problémái. — Hogy neveljük a fiukat; hogy neveljük a leányokat. — A nevelés hatása az utókorra. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs.

Katonai sorshuzás. Az első korosztályhoz tartozó állításköteleseknek holnap lesz a sorshuzásuk. A sorshuzás reggel 8 órakor lesz a volt esküdtárgyalási teremben.

A hajózás beszüntetése az Aldunán. A dunagőzhajós-társaság közhírré teszi, hogy a mai nappal a téli zord időjárás miatt a pancsova — belgrád — zimonyi helyi járatokat a további rendelkezésig beszüntette.

Szabóipari tanfolyam Nagybecskereken. Streff Matyás itteni szabómester a kereskedelmi miniszter rendeletéből január hóban szabóipari tanfolyamot rendez Nagybecskereken, amely iránt szakkörökben már most is élénk az érdeklődés.

Szegények karácsonya Beodrán. Mint Beodráról jelentik, múlt hó 24-én beodrői Karátsonyi Andorné 18 szegénysorsu fiút és 18 leánygyermeket látott el teljes felső téli meleg ruházaton kívül, a fiukat téli sapkával és lábbelivel, a leányokat pedig a lábbelin kívül nagy és kis téli meleg kendővel. A legszegényebb beodrői 20 özvegy asszonynak ugyancsak fenti napon fejenként 5-5 koronát osztottak ki a gazdasági irodában.

Szán-korzó. A nagybecskereki aranyifjúság kezdeményezésére ma este fél 9 órakor a Hunyadi-utcán végig szánkorzó lesz, amelyen bárki részt vehet. Gyülekezés este 8 órakor a Ferenc József-téren van.

Hajtóvadászat — egy nyulra. Párdányból küldik be lapunknak a következő jóízű híradást:

Sikerült hajtóvadászatot rendezett Szilveszter napján a németpárdányi határban egy csekély számból álló, de válogatott társaság, melynek tagjai voltak: Baneth Arthur, Ilie Szilvius, Jellachich Oszkar, Magyar Rezső, ifj. Papik Miksa, Santha Gyula, Schickhöffer János, Steffler Dezső, Szadek Viktor. A vadászat legkedvezőbb idő mellet legkedélyesebben folyt le s végeredményként terítékre került 1 (egy) nyul, 1 (egy) varju, 1 (egy) vadgamb, 1 (egy) kutya (kóbor és beteg). A terítékre került hajtót, mint szót nem érdemlő csekélységet gazdája nem tartotta érdemesnek bevallani. A folségesen eltöltött nap után a vadászok verszerződést kötötek, hogy az elmult Szilvesztert ünnepeik közé fogják sorozni.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Winter Géza izr. gyáros és Czinner Hajnalka izr. — Krenn Ede, rk. áll. elemi iskolai tanító és Kovács Ilonka rk. tanítónő. — Ditz Tivadar ág. ev. községi segédjegyző és Hajtó Ilona rk.

Születések: Steyer György, rk. máv. kalauz, 2 fia. — Bay Fülöp, rk. cipész, fia. — Lambty Szvetozár, rk. földmives, fia. — Palfy István, rk. szobafestő, leánya. — Kállai Gábor, rk. béres, fia. — Pfeiffer János, rk. cipész, leánya. — Franz György, rk. borbély 2 leánya. — Schiathauer Anna, rk. eseléd, leánya. — Foidel György, rk. gyári munkás, leánya. — Lindenfelder Péter, rk. szőnyeggyári munkás, fia. — Biha György, rk. cipész leánya. — Fricht Ferenc, rk. hivatalszolga, fia. — Lázity Arkádiusz, rk. napszámos, fia. — Lazarov István, rk. földmives, fia. — Knab Erzsébet, rk. eseléd, fia. — Cservenka Mihály, rk. postaszolga leánya. — Hasch Ferenc, rk. megyei írnok, leánya. — Hubert József, izr. megyei írnok, leánya. — Dezső József, rk. mészáros, fia. — Bécsi Mihály, rk. napszámos, fia.

Halálozások: Putis István, rk. 66 éves nyug. községi jegyző, aggkór. — Özv. Graszi Janosné, rk. 68 éves, tüdőtagulás. — Özv. Gombár Mihályné, rk. 84 éves, aggkór. — Tolveth János, rk. 71 éves bádogos, aggkór. — Leitpold József, rk. 22 hónapos, tüdőlob. — Lazity Zsófia, rk. 21 éves, tüdővész. — Szabó János, rk. 71 éves ács, tüdővész. — Özv. Ilin Janosné, rk. 45 éves, tüdővész. — Mrksics Mihály, rk. 23 éves napszámos, tüdővész. — Hack János, rk. 49 éves ápoló, szövetközi m. jlob. — Thirujung Péter, rk. 75 éves, tüdőtagulás. — Özv. Postin Elekne, rk. 75 éves, mellrák. — Hach Paula, rk. 8 hónapos, görcsök. — Kospetin Vitalyosné, rk. 28 éves, bélhurut. — Özv. Szoszna Sándorné, rk. 72 éves, agyguta. — Lazarov Lyubomir, rk. 46 éves, görcsök. — Ikity Dragolyub, rk. 8 hónapos, görcsök. — Özv. Szilágyi Istvánné, rk. 63 éves, aggkór. — Qniring Mihály, rk. 38 éves kőrüves, tüdővész. — Bécsi János, rk. 6 napos, életgyenge.

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

Mulatság.

— A Szilveszter-éjszaka. —

A régi esztendő utolsó napját esütörtökön éjszaka szokás szerint zajosan, jó kedvvel bucsuztatták el az emberek. Nagybecskereken öt külön mulatságon vigadtak a mulatók, azonkívül pedig töme voltak az összes kávéházak és vendéglők is, ami élelken bizonyítja azt, hogy elég mulató ember akad, aki az új esztendőbe vidáman akart avonulni, abban a babonában reménykedve, hogy az egész esztendő olyan vidám lesz, mint az első napja.

A Szilveszteri mulatságok elsejének ezuttal a nagybecskereki Lloyd-társulat estélyét kell mondani, mert a társulat a maga nemében két jeles és országos nevű művészt hozatott le, hogy a szórakozás mellett művelzetet nyújtson a közönségnek. A Lloyd-társulat Szilveszter-estélyén ugyanis Fráter Loránd énekelt és Tarnay Alajos zongorázott s bár egyikük sem igazolja azt a nagy reklámot, amely nevüket kíséri, de szilveszteri mulatságnak az ő szereplésük kétségtelenül elsőrangú volt s a Lloyd-társulat teremtő zsufolásig megtöltő előkelő közönség jól mulatott és zajos tetszéssel kísérte összes műsorszámukat.

Ugyancsak jól mulattak a Kaszinóban is, ahol a filharmonikus-egyesület rendezett sikeres szilveszteri mulatságot. A program első pontja itt a „Bajazzo” prólógusa volt, amelyet Giuseppe Buzolich énekelt kitűnő zenekísérettel. A közönség a szép éneket zajos tetszéssel fogadta. A zenekar ezután Soupée „Nyitány”-at játszott, majd Wingler Irén urhölgy és Buzolich a „Carmen” kettőset énekelték el nagy hatással. Sikeres száma volt a programnak még Fazekas Andor „Vásári jelenete” és a „Mucsa filharmoniai egyesület” bemutatója, mely utóbbinál Kupuszaróvics Jenő aratott nagy sikert talpraesett rögtönzésekével. Igen sok tapsban volt még része Ripka Imre karnagynak is, aki a zenekar betanításának nehéz feladatát végezte s az ő fáradozásának köszönhető, hogy az estély zenei része oly jól sikerült. Előadás után táncmulatság volt, amely a legjobb hangulatban reggelig tartott.

A kereskedelmi alkalmazottak a Koronában tartották meg szilveszteri mulatságukat, amely felette jól sikerült s amelyen több száz főnyi közönség vett részt. Az előadást itt Szöllőssy Károlyné urnő nyitotta meg, aki „Jour a Dob-utcában” című humoros monológot adta elő a közönség nagy tetszése mellett, míg a zongora-kíséretet Mattanovics Béláné urnő játszotta hozzá. Goldstein Leo a „Zsidó finác”-ot, Strasser Sárika a „Hegy patak”-ot, Brunnet Géza pedig néhány sikerült kuplét adott elő. Csinos száma volt még a programnak „Pierre et Mignon” című dalmű is, melyet Buschbacher Gizike énekelt igen izélesen. Schwarz Sándor énekszama után Jónás Gizike és Opolczér Jenő előadták a „Háztűznéző” egyveleget, melyet a közönség zajos tapsokkal honorált s az előadónak több sikerült passzuzt meg kellett ismételnök. Brunet Géza és Janczer Mihály duettje után a Moll testvérek hegedűn és gitáron néhány csinos dalt játszottak, amelyet meg kellett ismételnök. Ezután Mundum P., Mohaupt J. és Meissner K. egy német humorisztikus jelenetet adtak elő, amely után az „Oroszlánbőr” című egyfelvonásos vígjátékot adták nagy tetszéssel Krisztianics Ödön szájharmonikon játszott el néhány népdalt igen ügyesen, végre pedig az ó-évtől bucsuztak el s üdvözölték az új esztendőt. A műsort itt is reggelig tartó sikerült táncmulatság követte.

Igen jól mulattak továbbá a „Pest-szállodában” is, ahol a textilipari munkások, a „Három korona”-ban pedig, ahol az építő munkások rendeztek jól sikerült szilveszteri mulatságot. A mulatságokon mindenütt nagyszámú közönség vett részt, amely vidáman üdvözölte az új esztendő beköszönését.

— **A kaszinó-estély.** A nagybecskereki kaszinó-társulat január 9-én tartandó estélyére nagyban folynak az előkészületek. A rendezőség ma becsátotta ki a meghívókat s erősen munkálkodik az estély sikere érdekében. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, de igényt tartanak rá, forduljanak a vigalmi-bizottság elnökéhez, Semsey Gyula megyei főlevéltárhoz.

— **A nőegylet jelmez-estélye.** A nagybecskereki jótékony nőegylet január hó 23-án nagy jelmez-estélyt rendez a városi színházban. A rendezőség máris nagyban fáradozik, hogy az estélyt minél színesebbé, minél sikerültebbé tegye. A jelmez-estély kezdete különben este 9 órakor lesz.

SZOPTATÓ ANYÁK

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik

s a csecsemő rózsásabbá, vidámbbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölesönöz, bátorít, s e mellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

11-31

Az Emulsio készítésénél a SCOTT-féle módszer vezet a halásztól a kórházig a legelőnyösebb úton.

Heti rovat.

— január 2.

Farsang évadján.

(Két ur a kávéházban.)

Az egyik: Ön szomorúnak látszik, uram, nem is beszélve az arcszínéről, amely egyszerűen fakó. Nekem elmondhatja: mi bántja Önt, kedves ember?

A másik (zordui): A feleségem bánt. Amióta elvettem, azóta bánt. És én husz évvel ezelőtt vettem el... Az az asszony olyan drága, mint egy grófné. Én nem tudom, mit akar az az asszony!

Az egyik: Táncolni akar. Elvégre egy olyan kedves nő, mint a nagyságos asszony, bátran a arhat még táncolni. És Ön azért szomorú, mert a nagyságos asszony táncolni akar?

A másik (dühösen): Hát táncoljak én is, amikor egy toalett 500 koronába kerül? Hát táncoljak, amikor egy kalap 100 koronába kerül? Hát táncoljak, amikor a cipőért 30 koronát rabol tőlem az ipar? (Határozottan.) Nem táncolok!

Az egyik: Igaza van. De miért nem lép föl energikusan az asszonnyal szemben? Miért nem tud Ön férfi lenni és miért tud az asszony — férfi lenni?

A másik: Hagyja, nemes lélek, hagyja. Az még több pénzbe kerül. Egyszer életemben akartam férfi lenni, akkor az asszony egy szivgöresöt és három toalettet kapott. Inkább vagyok szomorú és fizetek kevesebbet. Észrevette már, hogy a bálteremben olyan sápadt vagyok, mintha az asszony engem is puderezne? Lássá, még a bálteremben is — férj vagyok!

Az egyik: És ha szabad tudnom: miért szomorú Ön a bálteremben is?

A másik: Hát kérem, a helyzet a következő: Ezelőtt husz évvel elvettem egy angyalt, merő szerelemből. Ma már mint negyven éves angyal lebeg a parketten. A feleségem egy ideig úgy szeretett engem, mintha nem is a férje volnék! De az idő kikezdte a szerelmet és lassanként kopott férjé, más szóval: egyszerű pénzforrássá degradált. Ez jár az eszemben, amikor angyali nőmmel belépek a táncterembe. E percében valaki mellbe lök és angyali nőm ime már egy vad-idegen férfi karján lebeg a táncterem másik sarkában. E pillanattól kezdve létezésem már illuzióriussá vált. Minden izemben érzem, hogy férj vagyok. Egy kőszá lény, akiről nem lehet tudni, hogy mit keres a táncteremben. A feleségem táncol, a feleségem rémesen kacérkodik, a feleségem pihegve dől egy attilla sujtására — és én illő távolságban úgy nézem őket, mint egy hálás pincér. A feleségem azonban nem néz engem. A feleségem reggel hat óráig törvényesen elvált tőlem. Én az egyik teremből a másikba lézengek, úgy nézek ki, mint egy leforrazott nyúl és olyan vagyok, mint egy feltékeny tigris. És ennek „mulatság” a neve!

Az egyik: Ön tuloz, kedves ember, határozottan tuloz. Más embernek örömet okoz, ha a felesége mulat.

A másik: Ebben igaza van: más embernek örömet okoz, csak a férjnek nem. Az asszony is más embernek okoz örömet... Engedelmet kérek, hogy jövék én ahhoz, hogy a feleségem egy más ember keblén pihegjen?! Én, uram,

verejtékkel keresem meg a mindennapi kenyéremet és ebből ruhát vásárolok az asszonynak. Az asszony fölveszi a ruhát és rögtön raborul egy idegen férfiúra.

Az egyik: Látja, ezt egyszer szépen, barátságosan megmagyarázhatná a nagyságos asszonynak. Okos asszony megérti a szép szót.

A másik: Magyaráztam, uram, magyaráztam, mint egy egyetemi tanár. Az asszony minden szavamat megértette. Az asszony azt mondta: „Igazad van, drága életem, te okos, kis fejem” — homlokon esókölt és sietett a varrónőhöz, egy új bál toalett ügyében. Másnap azt mondta: „Igazad van, drága életem, neked van igazad, de én fogok táncolni”. És nekem volt igazam és ő táncolt.

Az egyik: És ha Ön egyszer azt mondaná, hogy a feje fáj, hogy...

A másik: Abban a pillanatban már nem volna igazam. A fejemnek már évek óta nem hisz az asszony. Egyszer, amikor éppen mulatságra kellett menni, egy téglá esett a lábamba. Én a kerevetre dőltem és örömmel jajveszékéltem. Az asszony halotthalvány lett, gyöngéden megerőgáta a térdemet és minden tagjában reszkelve, így szólt: „Milyen szerencse, hogy kettőnk közül nem te vagy a táncos, mert akkor el volna rontva az egész mulatságunk!” Mit mondják Önnek? Egy fél óra mulya már ott sántikáltam a bálteremben, pedig igazam volt. Nem, uram! Logikával nem lehet asszonyt nevelni! Itt nem marad egyéb hátra: leszek tovább is szomorú és megadással — mulatók.

Az egyik (meleg részvétellel): Vigasztalodjék, nemes férj; az idő majd behegveszti sebeit...

A másik: Nem uram, az idő sem változtat ezen az állapoton. Minden asszonyban a szíve mélyen, egy primadonna van elásva. Farsang idején ez a primadonna felébred és mint a többi primadonna, úgy ő sem veszi észre, hogy már évtizedek óta állandóan ébred. Amikor az asszonyban meghal a primadonna, akkor kezdődik a mi életünk... De nekem elhiheti, mert már öreg direktor vagyok: a primadonna nagyon hosszú ideig ének a földön... Engedje meg, hogy még három sőhajtsak és aztán másról beszélhetünk.

Az egyik: Igaza van, beszéljünk márról. Elmennek a szombati mulatságra?

A másik: Határozottan: nem! Semmi szin alatt! Ez egyszer én leszek az ur! (Menni készül.)

Az egyik: Jó, tehát akkor találkozunk. T. i. mi is elmegyünk.

A másik: De ne jöjjenek olyan későn... Az ember nem győzi Önöket várni... A viszontlátásra! — odi.

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

Az ujévi beszédek.

Budapest, január 2. (A „Toronto” eredeti táv.) A politikai köröket a vezető-ferfiak tegnapi új esztendői nyilatkozatai foglalkoztatják természetesen. Ezekből az újévi nyilatkozatoktól senki sem várta a függő kérdések megoldását és úgy Weilerle Sándor miniszterelnök, mint Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek beszédében, valamint Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek az alkotmány-párt távirati üdvözlésére küldött távirati válaszában, mindegyikük csak az általános-ság keretében mozog. Ugy a miniszterelnök, mint Kossuth Ferenc érintik ugyan a függő politikai kérdéseket, de sem a fuzió, sem a bank kérdésében határozott nyilatkozatot nem tesznek. Egyedüli határozott kijelentés csak a katonai kérdésekre vonatkozólag történt, a mikor úgy a miniszterelnök, mint Kossuth Ferenc kijelentik, hogy véderőnk fejlesztése okvetlenül szükséges. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter csak a választójogról szól, ebben azonban határozott a nyilatkozata, mert kijelenti, hogy ő a választójogi javaslatából nem enged. A vezetőpolitikusok részéről még egy határozott nyilatkozat

volt hallható s ez Justh Gyula képviselőházi elnöke, aki nála tisztelgő küldött-ségeknél kijelenti, hogy pillanatnyi kedvező konstellációk biztosítása kedvéért nem ejti el az elveket s mikor az elvek megvalósítására kerül a sor, az elvekkel áll vagy bukik.

Az újévi nyilatkozatok a politikai körökben meglehetősen vegyes hangulatot keltenek, sőt sokakat aggasztanak, mert a függetlenségi párt egy részénél a bankkérdésben megnyilvánuló merev álláspont, mint az Just Gyula beszédéből is kitetszett, válságot idézhet elő az egész vonalon. Aggasztónak tartják a helyzet sikeres szanálására nézve a miniszterelnök nyilatkozatát is, mert abból az tetszik ki, hogy a függő kérdéseknek magyar nemzeti szempontból való megoldásának útjában nagy akadályok vannak. A helyzet súlyos bizonytalanságának jellemzésénél az egyes politikusok rámutatnak arra is, hogy a miniszterelnök üdvözlésénél el kellett ejteni az erre kiszemelt Bizony Ákost, mert ő és vele együtt többen a függő kérdésekben ellentétben áll a függetlenségi párt jó részével. Ugyancsak a helyzet bizonytalanságát jellemzi az a hír is, hogy a bankkérdésben a kormány körében is állítólag éles ellentétek volnának.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, január 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök kedden Bécsbe utazik, hogy az advar tagjainál tolmácsolja a kormány újévi szerencsekívánatait. A miniszterelnök ezt az alkalmat egyúttal fel fogja használni arra, hogy a bankkérdésben az osztrák kormány tagjaival konferáljon.

Konzervatív párt.

Budapest, január 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben most legújabbán megint előterbe került a konzervatív-párt alakításának az eszméje. Azt mondják, hogy a konzervatív-párt megalakulása már igen közel van a megvalósuláshoz s Zichy János gróf, aki a konzervatív párt eszméjének a megalapozója, már igen komoly tárgyalásokat folytatott a pártalakítás dolgában. Beszéli, hogy a konzervatív-párt fuziószerűen alakulna az alkotmánypártból, néppártból s a függetlenségi párt egyes tagjaiból, úgy, hogy mára megalakuláskor 40-50 tagból állana a párt.

Az olaszországi pusztulás.

Budapest, jan. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Messzináról sürgönyzik, ott a romok alatt még számos élő ember van és több helyről hallatszanak tömeges segélykiáltások és jajveszékeltések s a mentő akció most főleg arra irányul, hogy a romok alatt még élő embereket kimentsék. Messzinát és környékét különben erősen őrzik s csak azokat bocsátják be a katasztrófa területére, akiknek ott dolguk van, amivel a napi-renden levő rablásokat és fosztogatásokat akarják meggátolni.

Budapest, jan. 2. (A „Torontál” ered. távirata.) Mai római távirat szerint Reggio di Calabria mentén Lazzaro és Bagnaro közt az egész partvidék elpusztult. Messzinán és Reggio di Calabrián kívül összesen 27 kisebb-nagyobb község pusztult el. Az áldozatok számáról még mindig nincsen határozott jelentés, de azt már bizonyosnak mondják, hogy 200.000 embernél több pusztult el.

Budapest, jan. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Reggio di Calabriából jelentik, a romok alatt ott halva találták Karle berlini mérnököt, karjában szintén halott kis fiával. A mérnök már megmentette a feleségét és négy gyermekét, amikor az ötödikkal a romok maguk alá temették.

Budapest, január 2. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Rómából jelentik, egész Olaszországban folynak a gyűjtések a szerencsétlenül jártak számára. Milanoban már 1.000.000 lira gyűlt össze s a pápa is 1.000.000 lirát adományozott.

A balkáni események.

Budapest, jan. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint Oroszország és Anglia hozzájárult Magyarország és Ausztriának a konferencia programjára vonatkozó ajánlatához.

Budapest, jan. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések megcáfolják azt a hírt, mintha a bosnyák-montenegrói határon összeütközés lett volna.

A tömegsztrájk.

Budapest, január 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A legtöbb lap azt konstatálja, hogy a tegnapi tömegsztrájk nem sikerült s azt írják, hogy a főváros 100.000 szervezett munkásai közül, csak 7-8000-en vettek részt a sztrájkban, amivel szemben a „Népszava” azt mondja, hogy a sztrájkban 62.000 munkás vett részt.

Határidő-üzenet.

Budapest, január 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) . . . . . 25-24 — — Buza (április) . . . . . 21-64 — — Rozs (októberre) . . . . . 22-26 — — Rozs (áprilisra) . . . . . 18-14 — — Zab (áprilisra) . . . . . 17-14 — — Tengeri (áprilisra) . . . . . 14-44 — —

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, december 31.

A lefolyt hétre vonatkozólag alig van beszámolni való, miután a karácsonyi ünnepek a att szünetelt az üzlet és azóta a tőzsdéi forgalom összes ágazataiban csaknem teljes üzletelenség uralkodott. Ennek következtében az árfolyamokban csak lényegtelen változások állottak be és kivételt jöformán csak a budapesti közúti vaspálya részvények képeztek, melyek nagymértvű eladások hatása alatt 584-re mentek vissza.

A befektetési értékek piaca esendes volt, de indokoltnak látszik ama vélemény, hogy az év elején rendszeren beálló bővebb pénzügyi viszonyok folytán ezen a téren nagyobb élénkületi szilárd-ság fog beállni.

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Építési ornamentálisok.

Ezennel a közönség szives tudomására adom, hogy **Perlaszon a Kávéház-utcában nagy építési ornamentális és bádógos üzletet nyitottam.**

Készíték levegő vagy szénsavhajtó sör-csapolókat, jégsekretyeket, acetilén és benoit-gáz lámpákat, szivattyus-kutakat, házi vízvezetékét és fürdőszobákat a leg-újabb minták szerint, nemkülönben házi sürgöny és telefon berendezést.

Minden a szakmába vágó munkát szívesen elfogad s kifogástalanul teljesít:

Gutter Manó, bádógos és szerelő.

21-31

Több mint 600 vagyonos hölgy

mielőbb férjhez óhajt menni. Komolyan házasolni szándékozók, ha vagyontalanok is (foglalkozás és vallás mellékes), jelentkezzenek

L. Schlesingernél, Berlin, 18.

23-641

1910/1918. sz.

Ótelek község előljáróságától.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy 1 drb 6 éves svájci és 1 drb 6 éves magyar félig hizlalt

tenyészbika

f. évi január 16-án d. e. 9 órakor Ótelek község-házánál nyilvános árverésen el-adatnak.

Ótelek, 1908 évi december 30.

18-31

Községi előljáróság.

Kedden, folyó hó 5-én este
a „Rózsa” kávéházban

NAGY

TOMBOLA-ESTÉLY.

Kezdetre 10 órakor.

(14-31)

Fogászati műterem

Szerbtemplom-utca, a Csitaonica fölött.

Készíték műfogakat kaucsuk és aranyra, arany fogkoronákat, hidmunkát, ferde fogszorok kiegyenlítését, porcellán, cement és aranytöméseket.
= Rendelés 9-5 óráig.

Dr. Stein József.

16-41

HÁZHELY

400 □-öl, 1500 drb nemes faju szőlő-vesszővel és gyümölcsfákkal, megfelelő árárt a Bajza-utca (Amerika) 2864. sz. alatt hapható.

Kérdezősködni lehet

Krämer János

kantinosnál

a Rezső-laktanyában.

20-51

BOR

Kadarka — — — — — 30 K
Kövidinka — — — — — 32 K
Finom fehér — — — — — 34 K
Rizling — — — — — 40 K

hektoliterenként hamisítatlan kitűnő minőségben eladó

Dr. Nagy Dezsónél

Nagybecskereken.

17-x.1

Meghívó.

A „Melenczei takarékpénztár részvénytársaság“

t. c. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak folyó évi január hó 17-én délután 3 órakor a takarékpénztár helyiségében tartandó

XXIV. rendes közgyűlésre.

NAPIREND:

1. Az intézeti elnök választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése, indítványa az évi nyereség elosztásáról.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és felmentvények megadása.

4. Vezérigazgató 5 évre való választása.
5. A felügyelő-bizottsági tagok választása.
6. Két tag választása jegyzőkönyv hitelesítésére.

Az igazgatóság.

A „Melenczei takarékpénztár részvénytársaság“ 1908. évi zárszámadása.

Tartozik.	Zármérleg-számla.		Követel.	
Leltár leírás után — — — — —	900	—	Részvénytőke — — — — —	100000 —
Leltár depo és vendéglő üzletben — —	1139	65	Tartalékalap — — — — —	50000 —
Értékpapírok — — — — —	6600	—	Külön tartalékalap — — — — —	2500 —
Pénztár-készlet — — — — —	13308	52	Átmeneti kamatok — — — — —	6836 30
Váltók — — — — —	686634	32	Visszleszámitolt váltók:	
Ingatlanok és intézeti ház — — — — —	24905	22	Osztrák-magyar bank — — — — —	58693
Depo áru raktára — — — — —	11300	—	Többi intézetnél — — — — —	52630
Követelés más pénzintézeteknél — —	1136	61	Betétek könyvecskékre tőkekamattal — —	111323 —
Előlegek — — — — —	2866	46	Fel nem vett osztalék — — — — —	465384 25
Adósok — — — — —	1600	14	Tőkekamat-adó — — — — —	314 —
Giro-számla az osztrák-magyar banknál —	561	69	Hitelezők — — — — —	731 45
			Nyeresség — — — — —	163 61
				13700 —
	750952	61		750952 61

Tartozik.	Veszteség és nyereség-számla.		Követel.	
Visszleszámitolási kamatok — — — —	7513	53	Váltó kamatok és díjak — — — — —	57582 35
Betéti kamatok — — — — —	19515	71	Ingatlanok jövedelme — — — — —	748 —
Betéti kamatadó — — — — —	1951	57	Értékpapírok jövedelme — — — — —	280 —
Adók — — — — —	2253	62	Átmeneti kamat az 1907. évről — — —	5019 28
Tiszti fizetések és üzleti költségek — —	11058	90		
Leltár és intézeti ház leírás 3% — —	800	—		
Átmeneti kamat — — — — —	6836	30		
Nyeresség — — — — —	13700	—		
	63629	63		63629 63

Melenczén, 1908. évi december hó 31-én.

A pénztárért:
Márkus Milolyub s. k., pénztárnok.

A könyvelésért:
Stankovity Misa s. k., könyvelő.

Melenczei takarékpénztár részvénytársaság:

Nikolits S. s. k., igazgató-helyettes.

Theodorovits D. s. k., vezérigazgató.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a t. közgyűlés tudomására hozni, hogy mi a kereskedelmi törvény 195. §-a értelmében a fenti mérleget, nemkülönben az igazgatóság részéről előterjesztett összes zárszámadásokat megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat mindenben teljesen összhangzóknak találtuk.

Ezen mérleg szerint az 1908. évi tiszta nyereség 13700 koronát teszen ki, mely az igazgatóságnak indítványa szerint 8000 korona osztalékra; 3500 korona külön tartalékalapra, 200 korona jótékony célokra és 2000 korona kétes váltók leírására felhasználtatik, ezt mi részünkről is ajánljuk.

Végre kérjük, sziveskedjenek úgy az igazgatóságnak, valamint nekünk is a felmentvényt megadni.

22-1.1

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Stankovity Necza s. k.

Buszin Obrad s. k., elnök.

Schill Miksa s. k.,

Meghívó.

A „Nagykomlói népbank mint részvénytársaság“

1909. évi január hó 17-én délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében

XVIII. rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1908. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A nyereség felosztása iránti határozathozatal és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

3. Három igazgatósági tag, valamint a felügyelő-bizottság választása.
4. Netáni indítványok az alapszabályok 61. §-a értelmében.

1-11

Nagykomlóson, 1908. évi december hó 31-én.

Dr. Klein Mihály s. k., elnök.

54. §. Részvényesek, kik szavazati jogokkal élni kívánnak, kötelesek a közgyűlés összeülte előtt legalább 2 nappal részvényeiket, a még le nem járt szelvényekkel együtt, tértvény mellett a társaság pénztáránál letéteményezni. Azoknak, kik szavazati jogokat nyertek, a részvények és utánok járó szavazatok számának megjelölésével igazoló jegyek adatnak ki.

Vagyon.		Mérleg-számla.		Teher.	
Pénzkészlet — — — — —	16589.21			Részvénytőke — — — — —	60000.—
Pénznemek és idegen pénzek —	951.21			Tartaléktőke — — — — —	23316.43
Értékpapírok:				Takarékbetétek könyvecskékre — — — — —	554500.77
50000 K. 4 ^o kor. járadék				Átmeneti kamatok — — — — —	4591.50
a 91 K. — — — — —	45500.—			1908. évi nyeresemény — — — — —	11320.24
függő kamat — — — — —	166.66				
2 drb M. Pénzint. Közp.					
Hitelb. részvény a 975 K.	1950.—				
2 drb Pesti Hazai Takp.					
sorsjegy a 100 K. — — — — —	200.—	47816.66			
Váltók — — — — —	326612.04				
Jelzálogilag bizt. váltók	128838.—	455450.04	520807.12		
Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék			28296.82		
Jelzálog kölcsönök — — — — —			57670.—		
Kötvénykölcsönök kezességgel			45805.—		
Irodai berendezések — — — — —			1150.—		
			653728.94		
					653728.94

Tartoz'k.

Nyereség-vesztés-számla.

Követel.

Kamatok:				Kamatok:		
Betétkamata — — — — —	21049.47			Értékpapírkamat — — — — —	2080.—	
Költségek:				Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék		
Üzleti költség — — — — —	1414.39			után kamat — — — — —	2774.17	
Fizetések tisztviselőknél — — — — —	4000.—			Váltókamat — — — — —	32002.51	
Hazbér — — — — —	250.—	5664.39		Zálogkölcsönkamata — — — — —	9.83	
Adók és illetékek				Jeizálogkölcsönkamata — — — — —	4005.34	
Állami és egyéb közterhek — — — — —	1653.61			Kötvénykölcsönkamata — — — — —	3481.50	44353.35
Tőkekamatadó — — — — —	2104.95	3758.56		Egyéb jövedelem:		
Leírások:				Nyeresemény pénznemek és idegen pénzek	120.57	
Értékpapír árfolyamból — — — — —	1250.—					
Irodai berendezésből — — — — —	173.46					
Tartalékalaphoz — — — — —	1257.80	2681.26				
Nyeresemény folyó évben — — — — —		11320.24				
		44473.92				44473.92

Nagykomlóson, 1908. évi december 31-én.

Hoffmann György s. k., pénztáros.

Sajo Lajos s. k., igazgató.

A felügyelő-bizottság jelentése:

Hivatkozással az 1875. év. XXXVIII. t. c. 195. §-ára és alapszabályaink 76. §-ára, van szerencsénk jelentésünket következőkben előterjeszteni:

A lefolyt üzletév folyamán általunk fogantatott rovincsolások alkalmával a könyvek, értékek és üzletvezetés tőkésítés voltáról magunknak meggyőződést szereztünk. Az 1908. évi zárszámadásokat megvizsgáltuk, azoknak tételeit a fő- és mellék-könyvekkel, valamint a meglévő értékekkel összehasonlítottuk és tökéletesen megegyezőknél és rendben találtuk.

A tiszta jövedelem mikénti felosztását az igazgatóság tervezetével megegyezően ajánljuk: az 1908. évi 17. számú szelvény folyó év január hó 18-tól kezdve a 15 K., összesen 400 darab szelvény után 6000 koronával váltassék be, az igazgatóság tiszteletdíja 1132 K. 02 f., a felügyelő-bizottságé 566 K. 01 f.-ben állapíttassanak meg és a maradvány 3622 K. 21 f. a jövő évre vitessék át.

Kérjük az 1908. évi zárszámadásokat jóváhagyni és az 1908. üzletévre az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megszavazni.

Nagykomlóson, 1908. december hó 31-én.

Baumgartner Antal s. k., felügy.-biz. tag.

Kurzhalz Márton s. k., felügy.-biz. elnök.

Kinc: Ferenc s. k., felügy.-biz. tag.

Stély István s. k., felügy.-biz. tag.

Meiszner Károly s. k., felügy.-biz. tag.

Somatose
(Hus-tojásfehér)
emeli a legrövidebb idő alatt az
erőállapotot.

Kapható a gyógyszerárakban és
drogá-üzletekben.

Az Arpád-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb
lakás
azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalá-
ban lehet.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a leginkább a gyomor és a belek betegségeinek, gyomorgörcs és gyomorhív, székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek evőzödek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A védjegyét tünteti fel, a Moll A feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedörzsölési szer, közhvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely
Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetők. A vaktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály kapható

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Anticotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi Minden fadoboz egy értékes bűvészkartyát tartalmaz.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utazata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el.

TÖRLEY PEZSGÓ CASINO TALISMAN GRAND VIN

Rohonczy Gida-féle, saját termésű
palackérett borok
egyedüli elárusító helye
= Nagybecskereken =
RÓSA BÉLA
fűszer- és csemegéüzlete.

POPOFF
a legjobb TEA a világon

STOCK Cognac Medicinal
szavatoit valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telephelyből
BARCOLA

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadozoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

ELJEN!
Egger-mellpasztillaja csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Armin, Kellner József, 10-12-1 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészknél.

Nyomdász-tanuló
azonnal felvétetik.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhvénynél, oszánál és meghülésnél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83. • • • • • BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18

Benzinlokomotók, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legelősebb üzemereje. Üzemköltség órá-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Társai Szászvesztő	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Páto 75 HP. szőlőgépet
Magosi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP. szőlőgépet	St. ger Vi mos
Papp János Iharoshelyen	8 HP. szőlőgépet	Rosmann Samu
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP. szőlőgépet	Herczeg József
Uj Pál István, Óda (Boglár mellett)	4 HP. szőlőgépet	

és még számos nagy üzemben.